

**Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка**

Кафедра теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та
безпеки життєдіяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

професор, О.А. Семенюк

» *серпень* 2020 року

ПРОГРАМА

державного кваліфікаційного екзамену з дисциплін циклу
професійної підготовки

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність: 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)

Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Факультет: фізико-математичний

Форма навчання: денна

Кропивницький – 2020

2

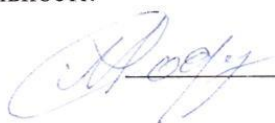
Програма державного кваліфікаційного екзамену для студентів спеціальності **015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)**

Розробники:

1. Абрамова О.В., доцент кафедри теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук.
2. Куценко Т.В., старший викладач кафедри теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності
3. Рябець С.І. доцент кафедри теорії та методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності кандидат технічних наук.
4. Чистякова Л.О., доцент кафедри теорії та методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук.
5. Клочек Л.В., доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та психології, доктор психологічних наук.
6. Краснощок І.П., доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, кандидат педагогічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності:

 професор М.І. Садовий

Загальні положення

Державний кваліфікаційний екзаме́н з фахових дисциплін та методики професійного навчання (разом з психологією (за професійним спрямуванням) та професійною педагогікою) передбачає виконання комплексу атестаційних завдань, є формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників ЦДПУ ім. В. Винниченка ступеня «бакалавр», галузі знань Освіта/Педагогіка.

Засобами оцінювання ступеня сформованості професійних компетентностей є теоретичні та практичні завдання.

На державний кваліфікаційний екзаме́н виносяться завдання із змістових модулів програм навчальних дисциплін циклу професійної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), освітньо-професійної програми Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), а саме: матеріалознавства виробів легкої промисловості, машин і апаратів легкої промисловості, технології виробів легкої промисловості, конструювання виробів легкої промисловості, методики професійного навчання, психології (за професійним спрямуванням) та професійної педагогіки.

Державний кваліфікаційний екзаме́н складається з двох частин:

Перша частина – перевірка знань теорії, згідно фахових компетентностей, зазначені у ОПП Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань Освіта/Педагогіка з комплексу дисциплін циклу професійної підготовки.

Друга частина – перевірка знань теорії, що дозволяє перевірити сформованість викладацьких компетентностей з психолого-педагогічних дисциплін та методики професійного навчання згідно цієї ж ОПП.

При складанні завдань були враховані програмні компетентності освітньо-професійної програми Середня освіта (Трудове навчання та технології) за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і вимоги діючих навчальних програм з циклу дисциплін професійної підготовки.

Зміст завдань відповідає вимогам до змісту та форми кваліфікаційних випробувань і дозволяє визначити всебічно рівень теоретичної підготовки студента.

Загальні вимоги до виконання екзаменаційних завдань, що забезпечують максимальну оцінку:

- здатність до застосування знань, їх диференціювання, інтеграції та аналізу фактів;
- правильність та повнота рішень;
- грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- методична грамотність;
- рівень сформованості методичної, педагогічної, психологічної,

- фахової компетенцій;
- точність виконання завдання;
 - коректність використання наочності (у тому числі ТЗН);
 - здатність до обґрунтування методичних рішень;
 - визначення очікуваних результатів.

Структура екзаменаційного білету
Теоретична частина I (3 питання):

- 1-е – містить питання з дисципліни «Матеріалознавство виробів легкої промисловості»;
- 2-е – містить питання з дисципліни «Машини і апарати легкої промисловості»;
- 3-є містить питання з однієї із дисциплін «Технологія виробів легкої промисловості» та «Конструювання виробів легкої промисловості».

Теоретична частина II (3 питання):

- 1-е екзаменаційне питання – питання з педагогіки професійного навчання;
- 2-е екзаменаційне питання – питання з психології (за професійним спрямуванням);
- 3-є екзаменаційне питання – питання з методики професійного навчання.

Атестація відбувається за розкладом перед екзаменаційною комісією. Випускник одержує білети у день державного екзамену.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА I

Матеріалознавство виробів легкої промисловості

Пояснювальна записка

Метою викладання навчальної дисципліни «Матеріалознавство виробів легкої промисловості» є засвоєння студентами системи знань про будову, властивості, асортимент, систему стандартизації та якості матеріалів для одягу та їх зміни внаслідок різноманітних впливів в процесі використання та технологічної обробки і підготовки їх тим самим до майбутньої педагогічної діяльності у системі професійно-технічної освіти на посадах педагогів та у структурних підрозділах підприємств легкої промисловості різних галузей та закладах індивідуального виробництва одягу на посадах технік-технолог.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є набуття майбутніми педагогами професійно-технічної освіти вміння систематизувати та узагальнювати процеси виробництва та обробки текстильних матеріалів, формування наукового світогляду, критичного мислення, виховання національної свідомості, патріотизму, працелюбності тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

- здатність до використання знань щодо властивостей матеріалів, специфічних для галузі легкої промисловості, що відповідають технологічним, конструктивним, екологічним та іншим вимогам;
- здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані із вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у галузі легкої промисловості;
- здатність розв'язувати типові задачі, специфічні для галузі легкої промисловості.

Програмними результатами навчання є: здатність здійснювати вибір матеріалів, виконувати необхідні розрахунки, моделювати й конструювати технічні об'єкти у галузі легкої промисловості згідно спеціалізації. При цьому студенти повинні:

знати: виробництво та обробку текстильних матеріалів; будову та властивості матеріалів; зміни, що відбуваються з матеріалами під впливом факторів виробництва, експлуатації та догляду; асортимент матеріалів та методи оцінки їхньої якості;

уміти: розпізнавати матеріали за видом та волокнистим складом; розпізнавати види переплетень, лицьовий та виворітний бік тканини, напрямок нитки основи; добирати матеріали для моделей одягу.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Загальні відомості про матеріали для швейних виробів. Матеріалознавство як прикладна наука. Різновиди матеріалів, що використовуються в швейній галузі. Вимоги до швейних матеріалів. Класифікація текстильних волокон. Структура текстильних волокон.

Молекулярна структура волокон. Морфологічна структура.

Натуральні волокна рослинного походження. Бавовна. Льон. Геометричні властивості волокон. Фізикомеханічні властивості волокон.

Натуральні волокна тваринного походження. Вовна. Шовк. Геометричні властивості волокон. Фізикомеханічні властивості волокон.

Хімічні волокна. Класифікація хімічних волокон. Виробництво штучних волокон. Штучні волокна: віскозне волокно, ацетатне волокно, триацетатне волокно, металізовані нитки. Властивості штучних волокон.

Виробництво синтетичних волокон. Капрон. Анід. Лавсан. Нитрон. Хлорин. Винол. Властивості синтетичних волокон.

Основні процеси прядіння бавовни та льону. Прядіння бавовни. Прядіння льону.

Основні процеси прядіння вовни та шовку. Прядіння вовни. Прядіння шовку.

Види пряжі та ниток, їх властивості. Види пряжі. Види ниток. Властивості пряжі і ниток. Дефекти ниток і пряжі.

Ткацтво та оздоблення тканин. Ткацтво. Ткацькі переплетення. Складні переплетення. Заклучне оздоблення. Фарбування та друк.

Волокнистий склад і будова тканин. Класифікація тканин. Методи визначення волокнистого складу. Переплетення ниток. Щільність, заповнення, ширина, довжина тканин.

Властивості тканин. Геометричні властивості. Механічні властивості. Фізичні властивості.

Стандартизація і класифікація тканин. Асортименти тканин. Асортимент бавовняних, лляних, вовняних, шовкових тканин.

Асортимент трикотажу. Загальні відомості про трикотаж.

Асортимент нетканих, утеплюючих матеріалів та фурнітури. Загальні відомості про неткані та утеплюючі матеріали. Асортимент нетканих матеріалів. Асортимент утеплюючих матеріалів. Асортимент фурнітури.

Асортимент шкіри та хутра. Догляд за матеріалами. Символи по догляду за матеріалами: прання, прасування, відбілювання, сушіння, хімчистка. Виведення плям. Догляд за матеріалами.

Список рекомендованої літератури

1. Дрозд М.И. Основы материаловедения Учебное пособие. Минск: Вышэйшая школа, 2011. 431 с.
2. Кустова О. Г. В. В. Гриценко. Виробництво і асортимент швейних ниток : довідник. Львів : «Новий світ 2000», 2008. 52 с.
3. Кучер З.С, Кучер С.Л. Матеріалознавство швейного виробництва. Навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009 320с.
4. Лазур К.Р. Швейне матеріалознавство: Підручник. Львів: Світ, 2003. 240 с.
5. Патлашенко О.А. Матеріалознавство швейного виробництва: Навчальний посібник. Київ: Арістей, 2007. 288 с.
6. Чайковська А.Є., Т. М. Ткачова. Матеріалознавство в дизайні одягу: Навчальний посібник. А. Є. Чайковська, Київ.: Науковий світ, 2004. 191 с.
7. ДСТУ 3047-95. Тканини та вироби ткані поштучні. Класифікація та

номенклатура показників якості.

«Машини і апарати легкої промисловості»

Пояснювальна записка

Метою вивчення дисципліни «Машини і апарати легкої промисловості» є засвоєння студентами системи знань про сучасне обладнання легкої промисловості, його будову, роботу, налагодження та правила експлуатації. і підготовки їх тим самим до майбутньої педагогічної діяльності у системі професійно-технічної освіти на посадах педагогів та у структурних підрозділах підприємств легкої промисловості різних галузей та закладах індивідуального виробництва одягу на посадах технік-технологів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття майбутніми педагогами професійно-технічної освіти вміння систематизувати та узагальнювати процеси швейного виробництва, розкрити сферу застосування та принципи роботи обладнання легкої промисловості; навчити обирати обладнання та режими його роботи для різних технологічних операцій; сформувати вміння налагодження та експлуатації швейних машин.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі компетентності:

- здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані із вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у галузі легкої промисловості;
- здатність до експлуатації, удосконалення, модернізації технічного обладнання галузі на основі знань про основи та принципи його функціонування;
- здатність до використання та адаптації програмного забезпечення виробничого та освітнього процесів.

Програмними результатами навчання є здатність:

- здійснювати системний аналіз технічних і педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчати передовий виробничий та педагогічний досвід, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки і техніки;
- здійснювати вибір матеріалів, виконувати необхідні розрахунки, моделювати й конструювати технічні об'єкти у галузі легкої промисловості згідно спеціалізації;
- здійснювати експлуатацію навчального обладнання кабінетів, лабораторій і майстерень, контроль його стану, а також створювати методичне забезпечення лабораторно-практичних занять та різного роду практик;
- здійснювати експлуатацію, модернізацію, удосконалення технічного обладнання в галузі легкої промисловості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** класифікацію швейних машин; процеси утворення човникових та ланцюгових переплетень; основні механізми та деталі швейних машин; робочі органи швейних машин; правила безпечної роботи на швейній машині; правила

організації робочих місць для виконання різних видів робіт по пошиттю швейних виробів;

уміти: добирати обладнання для виконання всіх видів робіт по виготовленню верхнього одягу; заправляти швейні машини виконувати налагодження строчки, чищення та змащування швейних машин, розпізнавати та усувати основні недоліки в роботі швейних машин; характеризувати основні операції підготовчо-розкрійного виробництва та види обладнання, необхідні для їх виконання; організовувати робоче місце для машинних та волого-теплових робіт.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Загальні відомості про швейні машини. Історія виникнення швейної машини. Класифікація швейних машин. Класифікація машинних строчок. Класифікація деталей швейних машин. Робочі органи швейної машини. Механізми швейних машин. Класифікація машинних голок.

Будова машини човникового стібка. Процес утворення і властивості човникового стібка. Основні механізми машини. Механізм голки. Механізм човника. Механізм ниткопритягувача. Механізм пересування матеріалів. Механізм лапки.

Швейні машини човникового стібка. Утворення човникового стібка на побутовій машині. Утворення човникового стібка на двоголковій машині. Машина 1022 кл. та її модифікації. Машина 97 кл. та її модифікації. Швейні машини з голками, що відхиляються (852, 862, 803). Машини для виконання строчки з посадкою тканини (297, 302). Машини зигзагоподібної строчки.

Машини ланцюгового стібка. Процес утворення і властивості одониткового ланцюгового стібка. Обладнання одониткового ланцюгового стібка (2222, 245). Процес утворення і властивості двониткового ланцюгового стібка. Обладнання двониткового ланцюгового стібка (237, 976-1). Обладнання трьох ниткового плоского ланцюгового стібка (1176, 3076-1). Підшивальні машини.

Обметувальні машини. Процес утворення краєобметувального стібка. Краєобметувальні машини 51 кл. Зшивно-обметувальні машини 408 кл.

Автоматичне та напіваавтоматичне обладнання. Машини для обметування петель. Машини для пришивання фурнітури та виготовлення закріпок. Машини для повузлової обробки.

Засоби малої механізації та пристосування до швейних машин. Пристосування для забезпечення паралельності строчок зрізу та підігнутому краю. Пристосування для формування підгину одного або двох країв деталі, подвійного підгину. Пристосування для застрочування складок. Пристосування для обробки хомутиків. Пристосування для обкантовування. Пристосування для виметування петель без попереднього розмічення. Пристосування для зшивання та вивертання поясів. Пристосування для пришивання декоративної

тасьми.

Обладнання для волого-теплових робіт. Організація робочого місця. Обладнання для ВТО. Прасувальні преси. Лінія Л1-СУ для ВТО жіночої сукні та модифікації на її основі. Прасувальний стіл. Пароповітряний манекен.

Обладнання підготовчого та розкрійного виробництва. Розбракувальні і промірювальні машини. Пересувні розкрійні машини. Стаціонарні розкрійні машини. Автоматичні розкрійні системи.

Підйомно-транспортні засоби швейних підприємств. Класифікація транспортних засобів, які застосовуються в технології виготовлення одягу. Транспортні візки, ліфти, конвеєри.

Швейні автомати та автоматичні лінії. Комплексно-механізовані потоки. Автоматизація і роботизація швейних технологічних процесів. Характеристика діючих автоматів і автоматичних ліній, ефективність їх використання. Визначення: механізація, автоматизація, роботизація. Комплексно-механізовані потоки. Комп'ютеризоване обладнання для оздоблення швейних виробів. Вишивальна машина Brother Innovis. Мікропроцесори, роботи і маніпулятори.

Перспективи розвитку швейного обладнання. Автоматизація проектно-конструкторських робіт. Поняття про АСУ (АСУТП, АСУВ), САПР. Програмне забезпечення проектування та розкрою одягу. Технічне забезпечення САПР одягу. Робототехніка в швейній галузі.

Список рекомендованої літератури

1. Бондарь К.І., Терещенко Т.Д., Дубач В.С. Довідник швейного обладнання провідних фірм. Хмельницький: ТУП, 2003. 166 с.
2. Єжова О. В. Обладнання швейної промисловості: методичні рекомендації до практичних робіт. Кіровоград: ПП Лисенко С. В., 2012. 78с.
3. Кучер З.С. Обладнання швейного виробництва. Навчальний посібник. Кривий Ріг: «ЯВВА» 2005. 508с. з іл.
4. Орловский, Б. В. Роботизация швейного производства. Киев: Техніка, 1986. 158 с.
5. Хоменко Л.М. Обладнання швейного виробництва: Навчально-методичний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2011. 132 с.
6. Єжова О. В. Інформаційні технології у створенні швейних виробів Кіровоград : ФОП Александрова М. В., 2015. 220 с.
7. Мінерва МС400. Інструкція з експлуатації.
8. ДСТУ ISO 4915:2005. Матеріали текстильні. Типи стібків. Класифікація та термінологія

Технологія виробів легкої промисловості

Пояснювальна записка

Мета викладання дисципліни «Технологія виробів легкої промисловості» є засвоєння студентами системи знань з технології швейного виробництва, формування умінь з оброблення окремих деталей, швів та вузлів швейних

виробів, а також розробки технології оброблення власних виробів.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є

- розкрити сферу застосування та способи виконання з'єднань деталей швейних виробів;
- навчити обирати способи оброблення швейних виробів з різних матеріалів;
- сформувати вміння складання технологічної послідовності оброблення деталей, вузлів та швейних виробів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

- інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі освіти та легкої промисловості або у процесі навчання за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- здатність до аналізу техніко-економічних показників технологічних процесів у галузі легкої промисловості;
- здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані із вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у галузі легкої промисловості.

Програмними результатами навчання є:

- здійснювати системний аналіз технічних і педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчати передовий виробничий та педагогічний досвід, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки і техніки. ПРН 6. Розробляти проекти професійної підготовки фахівця на глобальному й етапних рівнях, керуючись результатами аналізу його професійної діяльності, вимог щодо виконання посадових обов'язків, вихідних умов організації навчально-виховного процесу та визначаючи цілі, зміст й оптимальні технології підготовки;
- здійснювати вибір матеріалів, виконувати необхідні розрахунки, моделювати й конструювати технічні об'єкти у галузі легкої промисловості згідно спеціалізації;
- здійснювати експлуатацію, модернізацію, удосконалення технічного обладнання в галузі легкої промисловості.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Способи з'єднання деталей одягу. Ниткові з'єднання. Організація робочого місця для виконання ниткових з'єднань. Технологія виконання ручних стібків, строчок та швів. Декоративні ручні шви. Термінологія ручних робіт. Технічні умови на виконання ручних робіт. Технологія виконання

машинних швів. Оздоблювальні машинні шви. Термінологія машинних робіт. Технічні умови на виконання машинних робіт. Клейові з'єднання. Клейові матеріали, які застосовують у швейній галузі. Технологія виконання клейових з'єднань. Оцінка якості клейових з'єднань. Зварювальні з'єднання. Заклепувальні з'єднання. Волого-теплові роботи. Термінологія волого-теплових робіт. Технічні умови на виконання волого-теплого оброблення.

Технологія повузлового оброблення деталей швейних виробів. Технологія оброблення формуютьовуючих елементів. Оброблення виточок. Оброблення рельєфів, кокеток. Технологія оброблення дрібних деталей та кутів. Оброблення пат, поясів, клапанів. Оброблення кутів. Оброблення шлиць. Технологія оброблення застібок. Розмічення петель. Обметування петель. Оброблення начіпних петель. Оброблення обшивних петель. Оброблення бортів підбортами. Оброблення застібки планкою. Оброблення застібки-блискавки. Технологія оброблення кишень. Технічні умови оброблення кишень. Оброблення непрорізних кишень. Оброблення прорізних кишень. Технологія оброблення комірів. Матеріали для виготовлення комірів. Технічні умови оброблення комірів. Оброблення відкладного коміра жіночої сукні з бортами. Оброблення сорочкового коміра. Оброблення коміра жіночого жакету. Оброблення горловини у виробках без коміра. Технологія оброблення рукавів. Різновиди рукавів. Заготовка рукава. З'єднання рукава з проймою. Оброблення низу рукава. Оброблення пройми у виробках без рукавів. Технологія оздоблення швейних виробів. Різновиди оздоблень. Оброблення шлярок, воланів, рюшей. Оброблення буфів.

Способи оброблення швейних виробів. Технологія оброблення спідниці. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Технологічні припуски. Послідовність оброблення спідниці. Оброблення верхнього зрізу у виробках без пояса. Кресленик та схема загального вигляду. Технологія оброблення штанів. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення штанів чоловічих. Технологія оброблення сукні. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення сукні жіночої. Технологія оброблення сорочки чоловічої. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення сорочки чоловічої. Технологія оброблення жакету жіночого. Особливості оброблення виробів на підкладці. Опис зовнішнього вигляду зразка моделі. Послідовність оброблення жакету жіночого.

Список рекомендованої літератури

1. Єжова О.В., Гур'янова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: Навчальний посібник / О. В. Єжова, О. В. Гур'янова. К. : Центр учбової літератури, 2017. 256 с. ISBN 978-617-673-669-1

2. Єжова О. В., Лукіна Л. В. Технологія швейних виробів: лабораторний практикум. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 96 с.
3. Промышленная технология одежды /П. П. Кокеткин, Т. Н. Кочегура, В. И. Барышников и др. М.: Легпромбытиздат, 1988. 640 с.
4. Борецька Є. Я. Виготовлення чоловічого верхнього одягу. К.: Вища школа, 1995. 231 с.
5. Головніна М. В., Михайлець В. М., Ямпольська А. М. Технологія обробки деталей швейних виробів. К.: Техніка, 1986. 100 с.
6. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник. К.: Самміт-книга, 2010. 968 с.
7. Крючкова Г. А. Технология швейных изделий. В 2 ч. Ч. 1. М.: Издательский центр «Академия», 2010. 240 с.
8. Труханова А. Т. Справочник молодого швейника. М.: Высшая школа, 1993. 431 с.

Стандарти

1. ДСТУ 2023-91. Деталі швейних виробів. Терміни та визначення.
2. ДСТУ 2162-93. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення.
3. ДСТУ ISO 4915:2005 Матеріали текстильні. Типи стібків. Класифікація та термінологія.
4. ДСТУ ISO 4916:2005 Матеріали текстильні. Типи швів. Класифікація та термінологія.
5. ДСТУ 2033-92 Вироби швейні. Дефекти. Терміни та визначення.

Конструювання виробів легкої промисловості

Пояснювальна записка

Метою вивчення дисципліни «Конструювання виробів легкої промисловості» є засвоєння студентами системи знань з асортименту, вихідних даних та методів конструювання одягу; формування умінь з побудови креслеників деталей одягу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Конструювання виробів легкої промисловості» є

- розкрити різновиди та способи отримання вихідних даних для побудови конструкцій одягу;
- навчити виконувати креслення деталей одягу різного крою;
- сформувати вміння створення конструкції одягу за ескізом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

- інтегральна компетентність;
- здатність до графічного та вербального опису проєкту, розроблення проєктно-конструкторської документації, внесення й оформлення змін у

зв'язку з корективами, які виникають у процесі реалізації проєкту в матеріалі;

- здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної грамотності, практичні вміння та навички проєктної, конструкторської, виробничої діяльності при розробці та виготовленні виробів.

Програмними результатами навчання є:

знати:

- асортимент швейних виробів;
- вихідні дані для конструювання одягу;
- способи побудови креслень деталей одягу;
- способи технічного моделювання;
- основні дефекти та способи їх усунення.

уміти:

- визначати розмір одягу згідно діючих стандартів;
- використовуючи вимірювальні інструменти та дотримуючись стандартизованої методики, знімати розмірні ознаки з фігури людини;
- ґрунтуючись на знаннях асортименту, форми, силуету та крою одягу, складати опис зовнішнього вигляду швейного виробу;
- використовуючи таблиці розмірних ознак та послідовність побудови, виконувати розрахунки та виконувати кресленики деталей поясних та плечових виробів різного крою;
- ґрунтуючись на знаннях методів технічного моделювання, виконувати технічне моделювання деталей одягу згідно ескізу;
- ґрунтуючись на знаннях типів тілобудови, постави та пропорцій, підбирати оптимальну конструкцію одягу з урахуванням індивідуальних особливостей фігури споживача.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Вихідні дані для проєктування одягу. Загальні відомості про одяг. Основні поняття та функції одягу. Класифікація швейних виробів. Показники якості та вимоги до одягу.

Вихідні дані для проєктування одягу. Пропорції тіла людини. Антропометричні точки і конструктивні пояси фігури. Постава фігури. Розмірні ознаки. Розмірна типологія населення.

Форма одягу. Поняття стиль, форма, силует. Різновиди крою одягу. Прибавки на вільне облягання.

Конструювання поясних виробів. Побудова основи конструкції прямої спідниці. Вихідні дані. Попередній розрахунок конструкції спідниці. Побудова креслення спідниці.

Побудова креслень спідниць, що складаються з клинів. Спідниця-клинка. Спідниця-годе. Спіральна спідниця-клинка. Спідниця у кругову складку.

Конічні спідниці та спідниці у зборку. Спідниця – «сонце кльош». Спідниця –

«сонце кльош» з фігурним низом. Спідниця – «напівсонце». Особливості розкладки конічних спідниць. Прямая спідниця у зборку. Багатоярусна спідниця.

Побудова основи конструкції жіночих брюк. Опис моделі. Вихідні дані. Попередній розрахунок. Побудова базисної сітки. Побудова передньої половинки. Побудова задньої половинки.

Конструювання плечових виробів. Побудова основи блузки жіночої з вшивним рукавом. Опис зовнішнього вигляду моделі. Розмірні ознаки. Прибавки на вільне облягання. Розрахунок габаритів конструкції. Побудова базисної сітки. Побудова креслення спинки. Побудова креслення переду. Побудова бічних зрізів та виточок по лінії талії.

Побудова креслення вузького одношовного рукава. Вихідні дані. Попередній розрахунок рукава. Побудова вшивного рукава. Контроль узгодженості рукава і пройми.

Конструювання комірів. Класифікація комірів. Побудова креслень комірів у закриту горловину: стояка, стояче-відкладного, плоско лежачого, сорочкового, «хомутика». Побудова креслень комірів у відкриту горловину: «шаль», апаш, піджачного, відкладного.

Побудова основи конструкції блузки жіночої з сорочковим рукавом. Вихідні дані. Перетворення креслень переду та спинки. Попередній розрахунок та побудова рукава. Контроль правильності побудови рукава.

Побудова основи конструкції з суцільно кроєними рукавами. Різновиди суцільно кроєних рукавів. Побудова рукава-«летюча миша». Вихідні дані для побудови рукава-«кімоно». Розрахунок конструкції з рукавом-«кімоно».

Побудова основи конструкції з рукавом реглан. Різновиди рукавів реглан. Перетворення креслень переду та спинки. Побудова рукава – класичний реглан.

Конструювання верхнього одягу. Асортимент верхнього одягу. Основні та похідні деталі. Побудова лекал підкладки. Дублювання деталей. Побудова двошовного рукава.

Методи виконання проєктно-конструкторських робіт. Основи технічного моделювання. Загальні відомості про технічне моделювання. Моделювання 1-го виду. Перенесення виточок. Проєктування рельєфів, кокеток. Побудова модельних особливостей. Моделювання 2-го виду. Паралельне розширення. Конічне розширення. Загальні відомості про технічне моделювання 3-го виду.

Дефекти в одязі. Класифікація дефектів. Горизонтальні складки. Вертикальні складки. Нахилені складки. Кутові заломы. Балансові порушення. Динамічна невідповідність.

Конструювання одягу на нетипові фігури. Особливості вибору фасону. Модифікування креслень деталей переду та спинки для похилої та випрямленої постави.

Художні системи формоутворення в одязі. Окрема модель виробу як автономна художня система. Сімейство. Гарнітур. Комплект. Ансамбль. Колекція. Аналіз моделей-аналогів.

Градація лекал. Загальні відомості про градацію лекал. Основні принципи та способи градації. Принципи градації лекал деталей вшивного рукава.

Список рекомендованої літератури

1. Єжова О. В. Конструювання одягу: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 192 с.
2. Єжова О. В. Конструювання одягу: курс лекцій. Кіровоград: Лисенко В. Ф. 2013. 172 с.
3. Єжова О. В. Інформаційні технології у створенні швейних виробів. Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2015.
4. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проєктування та виробництва одягу. К: КНУТД, 2018.
5. Конструирование одежды с элементами САПР / под ред. Е. Б. Кобляковой. – М.: Легпромбытиздат, 1988. 464 с.
6. Патлашенко О.А. Конструювання одягу : навчальний посібник. К. : Арістей, 2007. 208 с
7. Пухальська А.П., Павловський Р.П., Борецька Є.Я. Конструювання одягу: практ. посіб. К.:Вища шк., 2009. 207 с.

Стандарти

8. ДСТУ 2033-92 Вироби швейні. Дефекти. Терміни та визначення.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА II

Професійна педагогіка

Пояснювальна записка

Метою вивчення дисципліни «Професійна педагогіка» є усвідомлення здобувачами вищої освіти сучасного стану та перспектив розвитку професійної освіти, особливостей й закономірностей організації й здійснення освітнього процесу у закладах професійної освіти, вимог до особистості педагога професійного навчання, формування досвіду аналізу педагогічних явищ і ситуацій, умінь моделювати освітній процес, стимулювання в майбутніх фахівців інтересу й спрямованості до розвитку й саморозвитку якостей й компетентностей необхідних для реалізації сучасних функцій інженерно-педагогічної діяльності в закладах професійної освіти.

Найважливішими *завданнями* вивчення дисципліни є:

- формування професійно-педагогічних ерудиції і тезаурусу майбутніх педагогів професійного навчання; сформулювати системне уявлення про педагогіку як науку про виховання людини та професійну педагогіку як науку про підготовку студентів до професійної діяльності; їхній об’єкт, предмет, мету, завдання, функції, основні категорії;
- усвідомлення сутнісних характеристик і сучасних вимог до змісту професійної освіти, що визначається соціальним замовленням і змінюється відповідно до суспільного і науково-технічного прогресу;
- усвідомлення сутності й педагогічних вимог до загальних методів і засобів навчання й виховання та до методів і засобів професійного навчання й виховання у закладах професійно-технічної освіти; шляхів оптимального вибору методів й засобів професійного навчання та виховання;
- усвідомлення сутності і педагогічних вимог до форм організації освітнього процесу у закладах професійно-технічної освіти та факторів, що впливають на оптимальний їх вибір;
- формування професійно-педагогічної свідомості й мислення майбутніх педагогів професійного навчання;
- стимулювання інтересу здобувачів вищої освіти до інженерно-педагогічної діяльності, яка розглядається як елемент професійної адаптації майбутніх фахівців.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких *компетентностей*:

загальні компетентності:

- здатність до аналізу суспільно-політичних відносин та формування адекватної моделі соціальної поведінки;
- здатність до зберігання, поширювання та збагачування культурного потенціалу України;
- навички дотримання вимог соціальної та корпоративної безпеки;
- здатність до самопрезентації у різних умовах загальної та професійної

діяльності;

фахові компетентності:

- здатність до системного аналізу технічних і педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчення передового виробничого та педагогічного досвіду, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки і техніки;
- здатність аналізувати глобальні та розробляти етапні цілі власної професійної діяльності, а також професійної діяльності підлеглих або навчальної діяльності учнів, усвідомлюючи її результати у когнітивній, афективній і психомоторній сферах;
- здатність здійснювати аналіз професійної діяльності фахівця з метою формування змісту освіти, конструювання змісту навчання і виховання, вибір оптимальних технологій підготовки у професійних навчальних закладах та на виробництві;
- здатність з урахуванням співвідношень цілей, часу й простору планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних та ін. ресурсів;
- здатність здійснювати систематичний контроль виробничого або педагогічного процесів та швидко їх корегувати за допомогою відповідних додаткових технологій.
- здатність до швидкого включення у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагодження зв'язків у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій, володіння методами саморегуляції емоційного стану;
- здатність вибудовувати траєкторію власного кар'єрного та професійного розвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення навчальної дисципліни студент має демонструвати такі *програмні результати навчання*:

- здійснювати системний аналіз технічних і педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчати передовий виробничий та педагогічний досвід, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки і техніки.
- розробляти проєкти професійної підготовки фахівця на глобальному й етапних рівнях, керуючись результатами аналізу його професійної діяльності, вимог щодо виконання посадових обов'язків, вихідних умов організації навчально-виховного процесу та визначаючи цілі, зміст й оптимальні технології підготовки.
- планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для раціонального застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних, енергетичних,

інформаційних та ін. ресурсів.

- включатися у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагоджувати зв'язки у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, володіти методами саморегуляції емоційного стану.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Загальні основи професійної педагогіки. Предмет та завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки. Предмет та завдання професійної педагогіки. Основні категорії професійної педагогіки. Методи педагогічних досліджень. Сутність науково-педагогічного дослідження. Предмет та завдання науково-педагогічних досліджень в професійній педагогіці. Етапи здійснення педагогічного дослідження. Завдання науково-педагогічних досліджень на сучасному етапі розвитку професійної освіти.

Поняття про особистість, індивідуальність. Процес розвитку особистості. Фактори та умови розвитку й формування особистості майбутнього фахівця.

Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу. Ієрархія цілей у педагогіці.

Система професійної освіти України. Основні тенденції та напрями розвитку сучасної системи неперервної професійної освіти в Україні. Теоретичні основи і практика підготовки кваліфікованих робітників. Педагогічні основи управління професійним розвитком особистості.

Професійне становлення особистості людини як психолого-педагогічна та акмеологічна проблема. Етапи професійного становлення та їхня стисла характеристика. Професіограма та професіографічний підхід до формування особистості робітника.

Дидактика професійного навчання. Дидактика як теорія освіти та навчання. Категорії дидактики професійного навчання. Функції процесу навчання. Дидактичний аналіз структури процесу навчання.

Закономірності та принципи процесу професійного навчання в ЗПТО. Закономірності процесу професійного навчання. Характеристика основних загальнодидактичних принципів навчання та принципів професійного навчання.

Державний стандарт професійно-технічної освіти як основа для формування її змісту. Принципи формування змісту освіти в ЗПТО. Зміст освіти в ЗПТО і характеристика його основних компонентів.

Зміст понять: «метод навчання», «прийом навчання», «засіб навчання». Поняття про класифікацію методів навчання. Чинники, що впливають на вибір методів навчання. Засоби навчання як компонент системи навчання. Класифікація засобів навчання. Дидактичні можливості окремих видів засобів

навчання.

Форми організації процесу навчання у ЗПТО. Урок як організаційна форма навчання у ЗПТО. Лекція, теоретичний та практичний семінари, лабораторно-практичні заняття. Інформаційні й модульні технології у професійній освіті. Навчальна екскурсія. Виробнича й переддипломна практики у ЗПТО: планування, організація та проведення. Дипломне проєктування та його специфіка здійснення у ЗПТО.

Контроль знань, умінь, навичок учнів ЗПТО та їхня кваліфікаційна атестація. Об'єктивні методи контролю знань учнів ЗПТО та їхня роль в реалізації стандарту професійно-технічної освіти.

Теорія та практика професійного виховання. Сутнісні характеристики та особливості процесу виховання. Поняття про мету професійного виховання. Структура процесу виховання. Критерії вихованості учнів ЗПТО. Виховання та самовиховання – дві сторони єдиного процесу формування особистості учня ЗПТО. Закономірності та принципи процесу виховання. Поняття про зміст, методи, засоби та форми виховання. Основні напрями виховання учнів ЗПТО. Класифікація методів та форм виховання.

Виховна робота інженера-педагога в навчальній групі ЗПТО. Загальна характеристика учасників виховного процесу. Зміст, методи і форми виховної роботи інженера-педагога. Специфіка застосування педагогічних методів вивчення особистості учня в умовах ЗПТО. Реалізація сучасних принципів і методів виховання в професійно-технічних закладах освіти.

Самоврядування в учнівському колективі ЗПТО. Гармонія розвитку колективу та особистості. Виховні можливості самоврядування в колективі учнів ЗПТО. Взаємозв'язок педагогічного керівництва і учнівського самоврядування. Діяльність майстра виробничого навчання і класного керівника по розвитку самоврядування в навчальній групі. Кращі зразки самоврядування учнів у практиці професійної освіти.

Зміст роботи інженера-педагога з батьками учнів ЗПТО. Сім'я її роль у формуванні особистості учня ЗПТО. Основні фактори впливу на особистість підлітка в сім'ї та їхнє урахування майстром в/н та класним керівником. Методи і форми роботи класного керівника і майстри в/н з батьками учнів ЗПТО: критерії вибору, стисла характеристика, рекомендації щодо практичній реалізації.

Сутність і функції технічної творчості учнів ЗПТО. Роль технічної творчості в успішному опануванні робітничої професії. Рівні технічної, творчості учнів і їхня стисла характеристика. Розвиток професійно-значущих якостей і властивостей особистості в процесі технічної творчості. Особливості її організації в ЗПТО.

Завдання організації технічної творчості, що стоять перед майстром в/н і викладачами ЗПТО. Планування діяльності і змісту роботи клубів і гуртків технічної творчості. Методичні рекомендації щодо організації, контролю та обліку клубно-гурткової роботи з технічної творчості в ЗПТО.

Організація виховної роботи з учнями «групи ризику». Основні виховні завдання в роботі з підлітками «групи ризику». Індивідуальна виховна робота з учнями «групи ризику»: її цілі та завдання. Методика проведення індивідуальної виховної роботи з підлітками «групи ризику» в ЗПТО.

Професіоналізм особистості інженера-педагога. Уявлення про особистість інженера-педагога: матриця особистих якостей. Поняття про професійно-педагогічну компетентність як властивість особистості викладача і майстра виробничого навчання. Основні елементи професійно-педагогічної компетентності та їхня стисла характеристика. Шляхи формування професійно-педагогічної компетентності інженера-педагога.

Список рекомендованої літератури

1. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 1 / І.Б. Васильєв. 4-е вид., перероб. і доп. Х.: [б. в.], 2003. 152 с.
2. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 2 / І.Б. Васильєв. Х., 2003. 175 с.
3. Внукова О.М. Методологічні засади професійної освіти: навчальний посібник для студентів напрямів підготовки 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 6.010104 Професійна освіта (Дизайн) / О.М. Внукова. К.: КНУТД, 2015. 198 с.
4. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / За ред. М.В. Вачевського. –К.: ТОВ «Кондор», 2012. 336 с.
5. Лобанов А.А. Основы профессионально-педагогического общения / Уч. пособ. – М.: «Академия», 2004. 192 с.
6. Педагогічна книга майстра виробничого навчання / За ред. Н.Г. Ничкало. К.: Вища школа, 1994. 348 с.
7. Професійна освіта в зарубіжних країнах. Порівняльний аналіз. Монографія / За ред. Н.Г. Ничкало, В.О. Кудіна. Черкаси: Вибір, 2002. 322 с.
8. Сушенцева Л.Л. Традиційні і нетрадиційні форми організації методичної роботи в професійно-технічному училищі. Кривий Ріг: КДПУ, 1998. 46 с.
9. Сисоєва С.О. Основы педагогической творчости: [підручник] / С.О. Сисоєва. К.: Міленіум, 2006. 344 с.
10. Теорія і методика професійної освіти [Текст]: навч. посіб. / [З.Н. Курлянд та ін.]; за ред. д-ра пед. н., проф. З.Н. Курлянд. К.: Знання, 2012. 390 с.

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про професійну (професіно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР, із змінами і доповненнями. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z980103.html
2. Професійно-технічна освіта. Освітні стандарти, навчальні плани та програми. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi>
3. Сайт МОНУ. Професійна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno->

Інформаційні ресурси

1. <http://www.info-library.com.ua>
2. <http://eduknigi.com/>
3. <http://psi-help.com/storya-pedagogki.html>
4. <http://pulib.if.Ua/book/217>
5. <http://osvita.ua/school>
7. http://pidruchniki.ws/17530607/pedagogika/ponyattya_istoriyi_pedagogiki

Психологія (за професійним спрямуванням)**Пояснювальна записка**

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія (за професійним спрямуванням)» є формування у здобувачів освіти системи знань про закономірності розвитку психіки особистості як суб'єкта навчальної та професійної діяльності, вмінь і навичок вирішувати завдання практичного спрямування у сфері професійної діяльності за допомогою психологічних засобів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формувати у студентів уявлення про природу суб'єктивної реальності людини, структуру особистості, умови функціонування і розвитку психічних процесів;
- сприяти набуванню знань про умови та механізми розвитку людини на різних етапах онтогенезу, про особливості створення спеціальних умов для розвитку її інтелектуальних та особистісних можливостей;
- формувати знання про фундаментальні психологічні структури, становлення особистості в навчальній і виробничій діяльності, у соціальних інститутах;
- ознайомити студентів з актуальними проблемами психології праці;
- формувати у здобувачів освіти уявлення про психологічні особливості професійного середовища та професійної діяльності;
- формувати у майбутніх фахівців уміння і навички проводити психологічні дослідження з метою подальшого застосування набутих умінь і навичок при вирішенні професійних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- предмет, завдання, методи психологічної науки;
- класифікації психічних явищ, закономірності перебігу пізнавальних, емоційних, вольових психічних процесів;
- психологічні аспекти спілкування, міжособистісних взаємин у професійній діяльності;
- закономірності психічного розвитку на різних етапах онтогенезу;
- психологічні закономірності навчання, виховання зростаючої особистості;
- психологічну структуру професійної діяльності та механізми її оптимального виконання;

- психологічні особливості розвитку психічних функцій у процесі праці; особливості динаміки професійно-важливих якостей особистості;
- особливості ціннісно-мотиваційної сфери суб'єктів трудової діяльності;
- психологічні основи виробничого навчання;

вміти:

- пояснювати різноманітні явища у психічній реальності людини;
- аналізувати соціальну ситуацію та особливості психічного розвитку людини у різні періоди її життя, у тому числі професійного;
- застосовувати психологічні методи для вивчення психологічних особливостей суб'єкта праці;
- діагностувати рівень та особливості динаміки працездатності працівника; застосовувати методи для вивчення особливостей розвитку психічних функцій працівника;
- відстежувати причини виникнення виробничих конфліктів, упроваджувати заходи, спрямовані на їх попередження, застосовувати методи вирішення конфліктів у разі їх виникнення;
- виявляти причинно-наслідкові зв'язки у підвищенні чи зниженні продуктивності праці, позитивно впливати на мотивацію діяльності працівника;
- запобігати виникненню стану професійного виснаження працівника.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студентів мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- навички дотримання вимог соціальної та корпоративної безпеки;
- здатність до аналізу суспільно-політичних відносин;
- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до само презентації у різних умовах загальної та професійної діяльності;
- навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

фахові, предметні компетентності:

- знання категоріально-понятійного апарату психології;
- вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність аналізувати глобальні та розробляти етапні цілі власної професійної діяльності, а також професійної діяльності підлеглих або навчальної діяльності учнів, усвідомлюючи її результати у когнітивній, афективній і психомоторній сферах;

- здатність здійснювати аналіз професійної діяльності фахівця з метою формування змісту освіти, конструювання змісту навчання і виховання, вибір оптимальних технологій підготовки у професійних навчальних закладах та на виробництві.
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- здатність реалізовувати освітні проєкти за допомогою доцільних вербальних та невербальних засобів спілкування, управляти пізнавальною діяльністю суб'єктів виробничого й освітнього процесів.

Програмні результати навчання:

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища;
- демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ;
- здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;
- розробляти проєкти професійної підготовки фахівця на глобальному й етапних рівнях, керуючись етапами аналізу його професійної діяльності, вимог щодо виконання посадових обов'язків, вихідних умов організації навчально-виховного процесу та визначаючи цілі, зміст й оптимальні технології підготовки;
- планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для раціонального застосування просторово-часових, матеріально-технічних, енергетичних, інформаційних та ін. ресурсів;
- включатися у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагоджувати зв'язки у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, володіти методами саморегуляції емоційного стану;
- емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості;
- демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Загальна психологія. Предмет, завдання, методи психології, її категоріальний апарат. Проблема і природа психічного. Свідомість і діяльність. Самосвідомість як компонент людської свідомості. Відчуття і сприймання як процеси чуттєвого пізнання дійсності. Закономірності відчуттів. Загальні особливості сприймання. Поняття про пам'ять. Процеси і закономірності пам'яті. Мислення і уява як процеси раціонального пізнання дійсності. Різновиди та

індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву. Аналітико-синтетичний характер процесів уяви. Поняття про увагу та її властивості. Проблема неувважності, її причини та способи подолання. Поняття про емоції та почуття. Форми переживання емоцій та почуттів. Регуляція негативних емоційних станів. Вольові якості особистості. Розвиток і виховання волі. Поняття про темперамент і характер особистості. Психологічна характеристика типів темпераменту. Темперамент і діяльність. Основні риси типового характеру. Природа та прояви характеру. Поняття про здібності. Загальні та спеціальні здібності. Умови розвитку здібностей особистості.

Вікова психологія. Рушійні сили та фактори психічного розвитку. Психічний розвиток і навчання. Періодизація психічного розвитку. Психологія дошкільного дитинства. Психологічна готовність дитини до навчання у школі. Загальна характеристика ситуації розвитку молодших школярів. Розвиток психічних процесів у молодшому шкільному віці. Формування особистості молодшого школяра. Соціальна ситуація розвитку підлітка. Підліткова криза. Розвиток пізнавальних психічних процесів у підлітковому віці. Психологія ранньої юності. Розумовий розвиток особистості у ранньому юнацькому віці. Акмеологія та життєвий шлях особистості. Розвиток когнітивної та особистісної сфери дорослих. Вікові та життєві кризи. Сенс життя.

Педагогічна психологія. Психологічний зміст учіння та навчання. Структура учбової діяльності. Психологічні механізми навчання. Проблема неуспішності, її попередження та подолання. Поняття про виховання. Критерії вихованості. Психологічні механізми виховання. Виховний вплив та його ефективність. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Продуктивність педагогічної діяльності. Педагогічні здібності. Стилі педагогічної діяльності.

Психологія праці. Предмет, мета і завдання психології праці. Методи психології праці. Людина як суб'єкт праці. Психологічні особливості трудової (професійної) діяльності. Трудова мотивація і задоволеність працею. Здібності як чинники професійної діяльності. Професійно важливі якості особистості. Індивідуальний стиль трудової діяльності.

Колективний суб'єкт трудової діяльності. Психологічні аспекти спілкування, міжособистісних взаємин у професійній діяльності. Виробничі конфлікти: причини, особливості, шляхи подолання.

Функціональні стани людини в праці. Динаміка працездатності та виникнення стану втоми. Напруженість діяльності. Стрес. Специфічні функціональні стани в професійній діяльності. Принципи і методи діагностики та корекції функціональних станів.

Психологія професій. Психологічна структура професійної діяльності. Основні типи і види професійної діяльності. Метод професіографії.

Профорієнтація, профконсультація, психологічні основи профвідбору та атестації кадрів.

Список рекомендованої літератури

1. Ржевська-Штефан З. О., Ключек Л. В., Уличний І. Л. Основи психологічних наук. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів ВНЗ. Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 302 с.
2. Практикум з психології: психодіагностичні методики для самопізнання / упорядник Періг І. М. Тернопіль : СМП «Тайп», 2017. 116 с.
3. Носкова О. Г. Психология труда. М.: Академия, 2004.
4. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська та ін. К.: Каравела, 2006. 344 с.
5. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. К: Центр учбової літератури, 2016. 388с.
6. Іонов І. А. Фізіологія вищої нервової діяльності (ВНД): навчальний посібник. Харків: ФОП Петров В.В. 2017. 143с.
7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А.. Педагогічна психологія. К.: Центр учбової літератури, 2012. 168 с.
8. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. Харків: Вид. група «Основа», 2012. 207с.
9. Орел В. Є. Исследование феномена психологического выгорания в отечественной и зарубежной психологии // Проблемы общей и организационной психологии. Ярославль, 1999.

Інформаційні ресурси

1. Булінг у школі: чому українські діти такі жорстокі? <https://www.bbc.com/ukrainian/features-44425003>.
2. Кондратенко Л.О. Психологія первинної шкільної неуспішності: монографія/ Кондратенко Л.О. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 488 с. http://lib.iitta.gov.ua/709374/1/kondratenko_kniga_488str.pdf.
3. Кривцова С., Мухаматуллина Е. Учитель и проблемы дисциплины. <https://cbt-perm.ru/upload/iblock/7d9/7d9952d902ddb9cad3131ede88b706f0.pdf>
4. Перевірте роботу вашого мозку за кілька секунд. http://tsikavapsyhologiya.blogspot.com/2015/01/blog-post_24.html
5. Протидія булінгу <http://lft.multycourse.com.ua/ua/page/22/103>
6. Чути себе: як боротись з професійним вигоранням <https://nus.org.ua/articles/chuty-sebe-yak-borotys-z-profesijnym-vygorannyam-u-vchyteliv>

Методика професійного навчання

Пояснювальна записка

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика професійного навчання» є засвоєння студентами системи знань з методики професійного навчання, розуміння сутності та змісту методичної діяльності.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є забезпечити здатність

майбутнього педагога професійного навчання адаптувати теоретичні знання та практичні вміння й навички до умов реального навчального процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти; забезпечити оволодіння студентами основних вимог, змісту методики організації та проведення професійної підготовки робітників, поглиблення знань дидактичних можливостей, принципів дії, технологій використання та методики застосування дидактичних засобів; формувати у майбутніх педагога професійного навчання фахові компетентності; розвивати у студентів системність і логічність мислення; формувати у студентів готовність до педагогічної діяльності, інтересу до педагогічної професії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

- здатність аналізувати глобальні та розробляти етапні цілі власної професійної діяльності, а також професійної діяльності підлеглих або навчальної діяльності учнів, усвідомлюючи її результати у когнітивній, афективній і психомоторній сферах;
- здатність здійснювати аналіз професійної діяльності фахівця з метою формування змісту освіти, конструювання змісту навчання і виховання, вибір оптимальних технологій підготовки у професійних навчальних закладах та на виробництві;
- здатність з урахуванням співвідношень цілей, часу й простору планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних та ін. ресурсів;
- здатність здійснювати експлуатацію навчального обладнання кабінетів, лабораторій і майстерень, контроль його стану, а також створювати методичне забезпечення лабораторно-практичних занять та різного роду практик;
- здатність розв’язувати типові задачі, специфічні для галузі легкої промисловості;
- здатність до використання та адаптації програмного забезпечення виробничого та освітнього процесів;
- здатність приймати участь в підготовці графіків робіт, замовлень, заявок, інструкцій, пояснювальних записок, карт, схем, освітніх документів тощо, а також встановленої звітності за затвердженими формами й у визначені терміни як для виробничого, так і для навчально-виховного процесів;
- здатність здійснювати систематичний контроль виробничого або педагогічного процесів та швидко їх корегувати за допомогою відповідних додаткових технологій;

- здатність на основі знань законодавства, галузевих і освітніх норм та стандартів до здійснення професійної діяльності в галузевих або освітніх структурах у правовому полі.

Програмними результатами навчання є:

- здійснювати системний аналіз технічних і педагогічних систем, процесів та ситуацій, вивчати передовий виробничий та педагогічний досвід, впровадження досягнень вітчизняної й зарубіжної науки і техніки;
- розробляти проєкти професійної підготовки фахівця на глобальному й етапних рівнях, керуючись результатами аналізу його професійної діяльності, вимог щодо виконання посадових обов'язків, вихідних умов організації навчально-виховного процесу та визначаючи цілі, зміст й оптимальні технології підготовки;
- планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для раціонального застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних, енергетичних, інформаційних та ін. ресурсів;
- реалізовувати освітні проєкти за допомогою доцільних вербальних та невербальних засобів спілкування, управляти пізнавальною діяльністю суб'єктів виробничого й освітнього процесів;
- включатися у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагоджувати зв'язки у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, володіти методами саморегуляції емоційного стану;
- здійснювати експлуатацію навчального обладнання кабінетів, лабораторій і майстерень, контроль його стану, а також створювати методичне забезпечення лабораторно-практичних занять та різного роду практик.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Методика професійного навчання як педагогічна наука. Нормативно-правова база забезпечення функціонування професійної освіти в Україні. Глосарій з методики професійного навчання (відповідна спеціалізація). Причини виникнення професійної освіти. Сучасний стан розвитку професійної освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід. Актуальні проблеми методики професійного навчання (відповідна спеціалізація) на сучасному етапі розвитку суспільства. Загальна характеристика системи освіти. Структура освіти. Поняття професійної освіти. Мета і завдання професійної освіти. Професійно-технічна освіта. Професійно-педагогічна освіта. Принципи професійної освіти і професійного навчання (відповідна спеціалізація). Основні документи, які

визначають зміст професійної освіти. Система вищої освіти. Рівні та ступені вищої освіти. Поняття професії, спеціальності, спеціалізації. Професії широкого профілю: нові професії, які виникли у відповідь на вимогу сучасному розвитку суспільних відносин в Україні. Поняття «кваліфікація», «кваліфікаційні розряди», «класи», «категорії». Трудова діяльність і професійне навчання. Основні елементи трудової діяльності працівника: трудовий процес, трудова операція, трудовий прийом, технологічна операція, технологічний процес. Поняття про виробничий і трудовий процеси. Планування освітнього, виробничого та трудового процесів. Методика професійного навчання: як наука і як навчальний предмет. Визначення методів навчання. Класифікація методів навчання. Вимоги до застосування методів навчання. Поняття принцип і правило у професійному навчанні. Реалізація дидактичних принципів у процесі професійного навчання. Види і стилі навчання.

Засоби та форми професійного навчання. Сутність поняття «засоби навчання». Класифікація засобів навчання (за відповідною спеціалізацією). Характеристики та приклади використання кожної з груп засобів навчання. Форми організації навчальних занять (за відповідною спеціалізацією). Класифікація форм навчання та їхня характеристика. Урок як основна форма організації навчання у закладах загальної середньої та професійно-технічної освіти. Форми організації навчальної діяльності учнів у процесі теоретичного навчання. Вимоги до застосування форм навчання. Загальне визначення методу та прийому навчання. Методи організації і реалізації навчально-пізнавальної діяльності, класифіковані за джерелом знань. Методи, класифіковані за характером навчально-пізнавальної діяльності. Поняття «педагогічна технологія», «методика навчання», «технологія навчання» тощо. Специфіка загально технічних і спеціальних предметів, ряд провідних компонентів, що є загальними при підготовці кваліфікованих робітників будь-якої професії. Міжпредметні зв'язки. Методика розробки навчально-методичної документації з планування. Поурочне планування. Типова схема методичної розробки за темою програми загально технічної або спеціальної дисципліни. План занять із професійно-теоретичної підготовки. Орієнтовна схема плану уроку теоретичного навчання. Аналіз занять з професійно-теоретичної підготовки. Загальна методика аналізу уроку теоретичного навчання. Поняття про діагностику і контроль навчання. Форми і функції перевірки і контролю знань. Методи і форми контролю. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів із професійно-теоретичної підготовки. Визначення рівня знань, вмінь і навичок учнів. Призначення і функції контролю навчальних досягнень учнів.

Методика підготовки вчителя та проведення занять у закладах професійної освіти. Суть професійно-практичної підготовки. Взаємозв'язок етапів і систем професійно-практичної підготовки. Формування професійних

умінь і навичок. Особливості професійно-практичної підготовки. Поняття професійної майстерності. Процес виробничого навчання. Форми організації професійно-практичної підготовки. Система методів професійно-практичної підготовки. Методичні прийоми показу трудових дій. Інструктування, інструкційно-технологічні і технологічні картки. Навчальні алгоритми. Система вправ. Методика інструктування у різні періоди виробничого навчання. Методи активного та інтерактивного навчання. Вимоги до сучасного уроку виробничого навчання. Методика підготовки майстра виробничого навчання до занять, алгоритм підготовки майстра виробничого навчання до уроку. Орієнтовна схема плану уроку виробничого навчання. Матеріально-технічне оснащення закладів професійно-технічної освіти. Робоче місце учня. Робоче місце майстра виробничого навчання.

Список рекомендованої літератури

1. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР, із змінами і доповненнями. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z980103.html
2. Професійно-технічна освіта. Освітні стандарти, навчальні плани та програми. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi>
3. Сайт МОНУ. Професійна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tekhnichna-osvita>
4. Азбука уроку: планування, методика, технологія проведення аналізу. Х.: Основа, 2006. 144 с.
5. Енциклопедія освіти. [Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень]. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій [Автор-укладач Н.П. Наволокова]. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 176 с. (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
7. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи». К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 548 с. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12229.pdf>.
8. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: підручник для вищих навч. закл. Х.: Вид-во НУА, 2005. 360 с.
9. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Гирич З.І., Кулешова В.В., Прохорова О.О. Дидактичні основи професійної освіти: навч. посібн. для студ. ВНЗ інж.-пед. спеціальностей. Харків: ВПП «Контраст», 2008. 144 с.

10. Ничкало Н.Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. 125 с.
11. Сілаєва І.Є., Шевчук С.С., Заславська С.О. Методика професійного навчання: метод. посібн. Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2013. 292 с.

Інформаційні ресурси

1. Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб. [З.Н. Курлянд, Т.Ю. Осипова, Р.С. Гурін та ін.; за ред. З.Н. Курлянд]. Київ: Знання, 2012. 390 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072055039/pedagogika/teoriya_i_metodika_profesiynoyi_osviti.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ

Згідно положення «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральнуукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» оцінка за кожне питання екзаменаційного білета розраховується як середньоарифметична за результатами виставленої оцінки кожним членом ЕК з округленням до цілого числа. Підсумкова оцінка на державному екзамені розраховується як сума балів за кожне питання екзаменаційного білета. Згідно зі специфікою дисциплін, питання з яких містяться у білеті державного екзамену, підсумкова оцінка державного екзамену визначається як сума оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань, виставлених кожним членом Екзаменаційної комісії (екзаменатором) відповідного науково-педагогічного профілю з урахуванням думки інших членів комісії. Виконання всіх екзаменаційних завдань із державного екзамену є обов'язковим.

За теоретичні частини екзамену виставляється одна підсумкова оцінка (сума балів).

Розподіл балів між частинами державного кваліфікаційного екзамену здійснюється таким чином: 1-а частина – Теоретична – 50 (1,2 питання – по 15 балів, 3-тє – 20 балів) балів; 2-а частина –50 балів (питання з професійної педагогіки та психології (за професійним спрямуванням) – по 15 балів, методика професійного навчання – 20 балів).

Критерії оцінювання

Бал за відповідь	Критерії оцінювання
50 бальна шкала: 50–45 балів	Зміст курсу засвоєний повністю, сформовані необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом, усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, якість їх виконання близька до максимальної.
20 бальна шкала: 20-18 балів	Студент має системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог робочої програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях.
15 бальна шкала: 15 балів	Уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення. Має сформовані міцні практичні навички. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати

	опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації.
50 бальна шкала: 44 – 37 балів 20 бальна шкала: 17-15 балів 15 бальна шкала: 14-12 балів	Зміст курсу засвоєний майже повністю. Необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо. Усі передбачені робочою програмою завдання виконані, якісь жодного з них не оцінена мінімальним балом. Деякі завдання виконані з помилками, окремими незначними недоліками. Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповіді на питання логічні, аргументовані, хоч і мають неточності. Вільно усуває помилки й відповідає на зауваження. Для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії із несуттєвими неточностями та робить правильні висновки.
50 бальна шкала: 36 – 30 балів 20 бальна шкала: 14-12 балів 15 бальна шкала: 11-9 балів	Зміст курсу засвоєний частково. Необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані в основному. Більшість робіт, передбачених програмою, виконано, але деякі з них мають недоліки, фактичні та змістовні помилки. Студент у цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії й факти, уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, Уміє робити окремі висновки, частково контролює власні навчальні дії.
50 бальна шкала: 29 – 1 балів 20 бальна шкала: 11-1 балів 15 бальна шкала: 8-1 балів	Зміст курсу не засвоєний. Необхідні практичні навички роботи не сформовані. Необхідні завдання не виконані або мають грубі помилки. Необхідна подальша значна робота (у тому числі й повторне вивчення курсу).